
Tussen hemel en aarde

ALLES IN MIJ VERLANGT ZO NAAR ZICHTBAARHEID. ALLES IN MIJ VERLANGT ZO NAAR VERDWIJNEN.

TEKST: GHISLAINE KAPER

Als kind kon ik verdwijnen in mijn dromen en verlangens. Dromen vol verlangens naar een fantasiewereld waarin ik gewenst, geliefd en zichtbaar zou zijn. De nachtmerries kwamen in de nacht, waar zowel engelen als demonen me schrik aanjoegen en maakten dat ik me terugtrok op de kleine vijftig centi-

meter van mijn bed. Voor mij was er geen verschil tussen hen; ik verstijfde van angst om meegenomen te worden naar een Niemandsland waarin mijn bestaansrecht definitief zou eindigen.

Mijn jeugd was een aaneenschakeling van gezien willen worden en verdwijnen, via de ladder naar boven,

naar een wereld waarin mijn demonen me niet konden bereiken. Een wereld kleiner nog dan de vijftig centimeter van mijn bed, waarin ik kon ontsnappen aan de realiteit. Opgroeien voelde voor mij als een gevecht om mijn plek in het gezin. Een gevecht dat ik een groot deel van mijn leven bleef voeren, waarbij de angst om te

verdwijnen me voortdreef om zichtbaar te blijven.

'Zie mij! Zie mij niet!' Die tegenstelling zit in alles wat ik doe. Het besef groeit dat dit gevecht gaat over leven in het hier en nu om niet op te stijgen naar een Niemandsland waar het niet-zijn alles zoveel makkelijker lijkt te maken. Steeds meer is daar ook het besef dat verdwijnen zo erg niet is. Dat het ergens in mijn hoofd rustig is. Dat er een stille bovenwereld bestaat, waarin er geen strijd is, maar ik kan ronddolen in gedachteloze sereniteit. Een stap daarbuiten brengt de worsteling om bewust af te dalen en onderdeel uit te maken van de wereld.

Het is altijd weer een strijd,
of ik kies voor eenzaamheid
Een vreemde eend in elke bijt,
met het idee dat niemand kijkt

(Bløf, monsters slapen nooit)

Mijn dilemma, gevat in twee regels van een liedje, verlangen versus angst. Verlangen naar nabijheid van andere mensen om mijn recht op bestaan te bevestigen. Angst omdat de demonen van de afwijzing nooit ver weg zijn, en het makkelijker lijkt om geen deelnemer te zijn. Als kind al kon ik me tussen de herrie van alledag

afsluiten om te lezen, maar ik kon mezelf ook aanzetten en en me laven aan de verhalen van anderen, weggestopt in een hoekje zodat ik niet werd opgemerkt. Dromend in mijn eigen wereldje, of naar buiten kijkend door een venster van verlangen om er zonder terughouden deel van te mogen uitmaken. Het venster een veilige afscherming van het risico op afwijzing of ontkenning van mijn bestaansrecht.

Die dualiteit tussen het verlangen zichtbaar te zijn en de terugtrekkende beweging naar een plek waar onzichtbaarheid alles afdekt, maakt dat ik me zelden op mijn plek voel. Alsof er nog steeds een venster tussen mij en de wereld staat. De angst is grotendeels verdwenen, maar het schuren tussen blijven en gaan, komt terug in alles wat ik doe. Eén stap naar voren betekent dat er een kans is dat ik niet welkom ben. Daardoor is er vlak voor de ontmoeting, vlak voordat de echte verbinding tot stand komt, een hapering, waarin het soms gemakkelijker lijkt om weg te gaan. Omdat het verlangen groot is, maar de stem van de twijfel groter. Omdat uit de schaduw komen zo spannend kan zijn dat het gemakkelijker lijkt om op te gaan in mijn dromen en verlangens. Me eraan over te geven en met de stroom mee te verdwijnen in mijn eigen niets. Een dans tussen hemel en aarde. 🌀

HET SCHIZOÏDE MASKER

Komen en gaan is een belangrijk thema voor het schizoïde masker. De reis om af te dalen en werkelijk deelnemer te worden aan het leven, roept existentiële angst en woede op (het gevecht in dit artikel). Vaak spelen er in de geschiedenis thema's rond leven en dood, dader en slachtoffer. Vanuit begeleidersperspectief vraagt het een groot welkom voor alles wat er is. Zoals de Sufi's zeggen: 'Bouw een nest en wacht totdat de vogel erin vliegt.'